

Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle**HE 15/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle tupakkalaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi****Tausta**

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi tupakkalaki. Esityksen tavoitteena on yhtäältä panna täytäntöön Euroopan unionin tupakkatuotedirektiivi (2014/40/EU). Toisaalta lakiehdotuksiin sisältyy hallituksen esityksen mukaan muitakin uudistuksia, joilla pyritään ehkäisemään tupakkatuotteiden käytön aloittamista ja nikotiiniriippuvuuden syntymistä, edistämään tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden käytön lopettamista sekä suojelemaan väestöä altistumiselta tupakansavulle. Tupakkalainsäädännölle onkin valtiosääntöoikeudellisesti merkityksellisellä tavalla tyypillistä, että sillä pyritään yhtäältä vähentämään tupakkatuotteiden käytöstä aiheutuvia merkittäviä terveyshaittoja, mutta toisaalta se tehdään tavalla, joka edellyttää puuttumista perustuslaissa suojattuihin perusoikeuksiin.

Tällaiset rajoitukset saattavat olla asteeltaan varsin syvällekkäviä. Toisaalta myös tupakkalainsäädännön tavoitteita voidaan pitää paitsi valtiosääntöoikeudellisesti hyväksyttävänä myös painoarvoltaan merkittävänä. Itse asiassa perustuslakivaliokunta on jo ennen perusoikeusuudistusta katsonut, että tupakoinnin vähentämistä tarkoittavat toimenpiteet ovat yleisen edun vaatimia (ks. PeVL 4/1976 vp, s. 1/II). Perusoikeusuudistuksen jälkeen valiokunta on jatkanut pitkälti samalla linjalla todetessaan, että tupakointiin liittyvät rajoitukset liittyvät ”epäilyksittä merkittävään yhteiskunnalliseen intressiin” (ks. esim. PeVL 21/2010 vp, s. 3/I ja siinä mainittu PeVL 19/2006 vp, s. 2/I). Nyt käsillä olevan hallituksen esityksen perustelujen valossa tätä tulkintaa ei ole perusteltua epäillä. Kun tupakoinnin voidaan ainakin hallituksen esityksen perustelujen valossa katsoa aiheuttavan vuosittain noin 4400 ennen aikaista kuolemaa ja kun sillä on selvä tutkimuksissa osoitettu yhteys merkittäviin terveyshaittoihin ja sairauksiin, voidaan tupakkalain tavoitteita pitää selvästi perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävänä, välittömästi perus- ja ihmisoikeuksiin liittyvinä.

Perustuslain säännösten tasolla sääntelyn tavoitteet liittyvät varsinkin perustuslain 19 §:n 3 momenttiin, jonka mukaan julkisen vallan on, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, edistettävä väestön terveyttä (ks. tupakkalainsäädännön tavoitteista tässä suhteessa myös esim. PeVL 21/2010 vp s. 2). Sen tavoitteilla voi kuitenkin tilanteesta riippuen olla liityntä myös perustuslain 19 §:n 3 momentin jälkimmäisessä virkkeessä mainittuun julkisen vallan velvollisuuteen tukea perheen ja muiden lapsen huolenpidosta vastaavien mahdollisuuksia turvata lapsen hyvinvointi ja yksilöllinen kasvu, (ks. PeVL 21/2010 vp, s. 4/II) samoin kuin perustuslain 20 §:n vaatimukseen siitä, että julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön (ks. PeVL 19/2006 vp). Lisäksi oikeus terveyden suojeluun on vahvistettu EU:n perusoikeuskirjan 35 artiklassa sekä uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan (SopS80/2002) 11 artiklassa. Asian valtiosääntöoikeudellisessa arvioinnissa merkityksettömänä ei voida pitää myöskään sitä näkökohtaa, että viimekädessä kysymys saattaa myös olla perustuslain 7 §:n mukaisesta oikeudesta elämään ja siihen liittyviin julkisen vallan positiivisiin turvaamisvelvoitteisiin.

Tupakkalainsäädäntöön sisältyvät perusoikeuksien rajoitukset ovat tyypillisesti liittyneet henkilökohtaiseen vapauteen (PL 7 §), yksityiselämän suojaan (PL 8 §), sekä henkilökohtaiseen vapauteen että yksityiselämän suojaan kytkeytyvään itsemääräämisoikeuteen, sananvapauteen (PL 12 §), omaisuudensuojaan (PL 15 §) sekä elinkeinovapauteen (PL 18 §). Tämä asetelma koskee myös nyt käsillä olevaa hallituksen esitystä ja näihin näkökohtiin on kiinnitetty huomiota myös esityksen säätämisyjärjestysperusteluissa. Useat rajoitukset, jotka liittyvät mm. tupakkatuotteiden markkinointiin, elinkeinovapauden rajoituksiin ja yksityiselämän suojaan ovat luonteeltaan sellaisia, joita perustuslakivaliokunta on jo aiemmassa käytännössään tarkastellut. (ks. PeVL:t 19/2006 vp, 5/2009 vo, 21/2010 vp, 17/2011 vp). Keskityn lausunnossani sellaisiin kohtiin, joita pidän valtiosääntöoikeudellisesti merkityksellisimpänä.

Tupakointikiellon määrittäminen asuntoyhteisöön

Tupakkalakiehdotuksen 79 § 1 momentti sisältää valtiosääntöoikeudellisesti merkittäväsikin luonnehdittavissa olevan säännöksen tupakointikiellon määrittämisestä asuntoyhteisöissä. Ehdotuksen perusteella tupakkalakiehdotuksen 2 §:n 42 kohdassa tarkoitettu asuntoyhteisö voisi hakea kunnalta tupakointikiellon määrittämisestä asuntoyhteisön rakennuksen huoneistoihin kuuluville parvekkeille, huoneistojen käytössä oleviin ulkotiloihin ja huoneistojen sisätiloihin. Hakemuksessa tarkoitettujen tilojen haltijoita olisi kuultava ennen hakemuksen tekemistä. Kunnan olisi puolestaan 79 §:n 2 momentin mukaan määrättävä tupakointikielto hakemuksessa tarkoitettuihin tiloihin, jos tiloista voi niiden rakenteiden tai muiden olosuhteiden vuoksi kulkeutua tupakansavua toiselle parvekkeelle, toiseen huoneistoon kuuluvan ulkotilan oleskelualueelle tai toisen huoneiston sisätiloihin, eikä savun kulkeutumista ole mahdollista rakenteiden korjaamisella tai muuttamisella kohtuudella ehkäistä ja asuintilan haltijalle on ennen kiellon määrittämisestä varattu mahdollisuus eh-

käistä savun kulkeutuminen omilla toimenpiteillään. Kielto ei koskisi sähkötupakkaa. Kunnan velvollisuudesta peruuttaa päätös säädettäisiin 79 §:n 3 momentissa.

Kuten perustuslakivaliokunta on todennut mm. lausunnossaan PeVL 21/2010 vp, ehdotetun kaltaiset kiellot puuttuvat herkästi henkilön itsemääräämisoikeuteen ja sitä kautta perustuslain 7 §:n 1 momentissa suojattuun henkilökohtaiseen vapauteen samoin kuin 10 §:n 1 momentissa turvattuun yksityiselämän suojaan (PeVL 21/2010 vp). Perustuslain 10 §:ssä säädetyn yksityiselämän suojan lähtökohtana on, että yksilöllä on oikeus elää omaa elämäänsä ilman viranomaisten tai muiden ulkopuolisten tahojen mielivaltaista tai aiheettomaa puuttumista hänen yksityiselämäänsä (HE 309/1993 vp; PeVL 53/2005 vp).

Nyt kysymys ei kuitenkaan ole mielivaltaisesta tai aiheettomasta puuttumisesta, koska ehdotuksella on hyväksyttävä peruste, joka liittyy osaltaan myös asuinyhteisössä asuvien henkilöiden yksityiselämän suojaan. Tämän oikeuden yhtenä ulottuvuutena voidaan nimittäin pitää mielestäni sitä, että henkilöllä on oikeus elää asunnossaan omaa elämäänsä ilman, että sinne kulkeutuu tupakansavua naapurihuoneistosta tai parvekkeilta. Tässä mielessä kysymys on myös kahden yksityisen tahon välisissä horisontaalisissa suhteissa ilmevästä perusoikeuksien jännitteestä, joka on syytäkin pyrkiä ratkaisemaan lainsäädäntöteitse. (ks. HE 309/1993 vp, s. 29/I ja esim. PeVL 7/2005 vp).

Asiassa on kuitenkin syytä ottaa huomioon, että ehdotettu sääntely näyttäisi merkitsevän tietyin osin pidemmälle menevää rajoitusta kuin perustuslakivaliokunnan aiemmin perustuslainvastaisena pitämää kieltoa tupakoida sellaisissa yksityisautossa ja muun muuassa pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitetussa asuntovaunussa, jossa oleskelee alle 18-vuotias (PeVL 21/2010 vp). Kyseisessä lausunnossaan valiokunta arvioi yksityisautoihin ja mm. asuntovaunuihin ulottuvaa tupakointikieltoa seuraavasti:

Viranomaisten puuttuminen tällaiseen toimintaan kajoaa valiokunnan mielestä varsin syväälle yksityiselämän piiriin.

Pykälän 2 momentista käy ilmi, että kyseeseen voi tulla mm. tarkastuksen toimitaminen. Jos tarkastus on tarkoitus ulottaa esimerkiksi yksityisauton sisätiloihin, käsillä on valiokunnan mielestä toimenpide, joka ei enää ole oikeassa suhteessa sillä tavoiteltavaan päämäärään nähden. Erityistapauksen muodostavat vielä ne yksityiset kulkuneuvot, joissa on tiloja pysyväisluonteista asumista varten, kuten asuntovaunut. Nämä tilat nauttivat kotirauhan suojaa, vaikka ne jäävätkin kotirauhan eräänlaiselle reuna-alueelle (ks. PeVL 16/2004 vp, s. 5/II ja PeVL 8/1994 vp, s. 3—4). Tällöin tarkastuksen toimittamisesta voitaisiin säätää lailla, jos se olisi välttämätöntä rikoksen selvittämiseksi tai toisen perusoikeuden turvaamiseksi. Kiellon noudattamatta jättämistä ei ole kriminalisoitu. Valiokunnan mielestä kiellon suhde perustuslain 19 §:n 3 momentissa säädettyyn väestön terveyteen jää tässä niin etäi-

seksi, että perustuslain 10 §:n 3 momentin kvalifiointiperuste ei tältäkin osin täyty.

Valiokunta pitää "muiden kulkuneuvojen sisätiloissa" tupakoinnin kieltä ongelmallisena myös oikeasuhtaisuuden kannalta ja katsoo, että säännöksen päämäärä on saavutettavissa lainsäädäntöä lievemmin keinoin terveystietoisuudella ja asennekasvatuksella. On myös syytä epäillä, että tällaista kieltä ei voitaisi todellisuudessa tehokkaasti valvoa vaan että se jäisi pikemminkin symboliseksi lainsäädännöksi, jollaista valiokunnan mielestä pitää karttaa.

Kokonaisuutena arvioiden valiokunta katsoo, että "muiden kulkuneuvojen sisätilojen" poistaminen 12 §:n 1 momentin 6 kohdan kiellon piiristä on perustuslain 7 §:n 1 momentin ja 10 §:n 1 momentin vuoksi edellytyksenä tavallisen lain säätämisen järjestyksen käyttämiselle.”

Käsitykseni mukaan perustuslakivaliokunnan tuolloinen kanta ei ole välttämättä kaikilta osin perusteltu. Kannan tarkistamiselle ei sinänsä ole valtiosääntöoikeudellista estettä. Vaikka onkin pyrittävä siihen, ettei perustuslakivaliokunnan tulkintakäytäntö heittelehti poliittisten tai muiden vastaavien suhdanteiden perässä, eivät perustuslakivaliokunnan aiemmat lausunnot ja niissä omaksutut tulkinnot ole oikeudelliselta luonteeltaan perustuslakivaliokuntaa itseään sitovia. Valiokunta on toisinaan muuttanutkin tietoisesti aiempaa kantaansa ilman että tätä olisi pidetty sinällään ongelmallisena. (ks. esim. PeVL 32/2012 vp; hallinto-oikeudellisen valituslupajärjestelmän poikkeuksellisuutta koskeva kannan tarkistus, PeVL 16/2009 vp; vahvaa sähköistä tunnistamista koskevan PL 124 §:n soveltamisalan tarkistus).

Käsitykseni mukaan ei ole poissuljettua, että perustuslakivaliokunta katsoo tässä tapauksessa ehdotetun 79 §:n säännöksen olevan säädettävissä tavallisen lain säätämisen järjestyksessä, vaikka se näyttääkin merkitsevän asteen pidemmälle menevää puuttumista itsemäärämis-oikeuteen ja yksityiselämänsuojaan sekä kotirauhan suojaan verrattuna valiokunnan aiemmin tarkastelemaan yksityisautoja koskevaan tilanteeseen. Valiokunta on nimittäin käytännössään sinänsä suhtautunut varsin sallivasti erilasiin yksityiselämän suojan ja kotirauhan suojan rajoituksiin silloin kun kysymys on muiden perusoikeuksien turvaamisesta. Itseasiassa samassa lausunnossa, jossa se piti alaikäisten läsnäollessa yksityisautoissa tapahtuvan tupakoimisen kieltä perustuslainvastaisena, se toisaalta piti tavallisella lailla säädettävänä asiana kieltä tupakoida perhepäivähoidon sisätiloissa perhepäivähoidon aikana. Samoin esimerkiksi lausunnossa PeVL 39/2005 vp, s. 2 on hyväksytty kotirauhaan puuttumien se varmistamiseksi, että perusoikeuksien toteutumisen edistämiseksi myönnettyt avustukset tosiasiallisesti käytetään sanottuun tarkoitukseen.

Totean myös, että minua kuultiin asiantuntijana myös edellä viitatussa yksityisautoihin ulottuvaa tupakointikieltoa koskevassa asiassa. Katsoin tuolloin, ettei sen paremmin ehdotettu yksityisautoihin kuin asumiseen käytettäviin kulkuvälineisiin ulottunut tupakointikielto vaikuttanut lain käsittelyjärjestykseen. Perusteluni tälle kannalle olivat keskeisiltä osin seuraavat:

”Tupakkalakiehdotuksen 12 § säädetään erinäisistä tupakointikielloista. Suurta osaa niistä voidaan pitää valtiosääntöoikeudellisesti ongelmattomina muun muassa lasten ja nuorten terveyden suojelemiseen liittyvistä syistä. Valtiosääntöoikeudellisesti jossakin määrin arveluttavina on syytä pitää 12 §:n 1 momentin 6 kohdan säännöstä tupakointikielloista muiden kuin *yleisten kulkuneuvojen sisätiloissa silloin kuin tilassa oleskelee alle 18-vuotias* samoin kuin 8 kohdan määräystä tupakointikiellosta *katoksissa, katsomoissa ja muilla ulkoalueilla järjestettävissä yleisissä tilaisuuksissa, joissa osallistujat istuvat paikoillaan*. Kohdan 6) mukainen kielto koskee lähinnä henkilöautoja, mutta se ulottuu myös muun muassa matkailuajoneuvoihin. Ajoneuvoa ei perustuslakivaliokunnan aiemman käytännön perusteella voida pitää kotirauhan piiriin kuuluvana tilana, paitsi milloin kysymyksessä on asuntovaunu tai matka-auto (PeVL 6/1998 vp, PeVL 8/1994 vp ja 2/1996 vp). Näiltä osaltaan asumiseen käytettäviä ajoneuvoja lukuunottamatta kielto merkitsee rajoitusta ennen muuta perustuslain 7 §:n suojaaman henkilökohdaisen vapauden ja 10 §:n takaamaan yksityiselämän suojaan kattamaan itsemääräämisoikeuteen (PeVL 17/2006 vp).

Käsitykseni mukaan siltä osin kuin ehdotettu säännös soveltuu yksityisiin henkilöautoihin, sille on perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävät perusteet eikä yleinen rajoitustesti tältä osin muutenkaan estä lain käsittelemistä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Tavoitteena on muun ohella ehkäistä ennakolta ja vähentää tupakkatuotteiden käytöstä aiheutuvia haitallisia seuraamuksia erityisesti lasten ja nuorten henkilöiden kohdalla. Tupakointitilana henkilöauto ei myöskään ole sivullisten kannalta optimaalisin mahdollinen - ainakin todennäköisyys tahattomalle altistumiselle tupakansavulle on suuri. Sääntelyn oikeasuhtaisuuden kannalta on merkitystä myös sillä, ettei tupakkalain 32 §:n ja 33 §:n mukaisia rangaistussäännöksiä ehdoteta muutettavaksi, minkä vuoksi henkilöä joka tupakoi kiellon vastaisesti muussa kuin yleisessä liikennevälineessä, ei voitaisi rangaista tupakointirikkomuksesta.”

Samassa lausunnossa katsoin myös, että vaikka kotirauhan piiriin kuuluvia ajoneuvoja koskevaa vastaavaa tupakointikieltoa voitiin pitää valtiosääntöoikeudellisesti jossain määrin tavallisia yksityisautoja koskevaa kieltoa ongelmallisempänä, myös tämä kielto voitiin, ottaen huomioon sääntelyn tavoitteet, säätää tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Nyt ehdotettu 79 §:n tupakointikielto perustuu järjestelylle, jossa tupakointikielto on sidottu asuinyhteisön asiaa koskevaan päätökseen ja asuinyhteisön hakemuksen perusteella tehtävään kunnan päätökseen. Niitä asukkaita, joiden oikeudelliseen asemaan päätös vaikuttaa, on kuultava. Asuinhuoneiston asuintilaan tupakointikielto voitaisiin myös määrätä vain poikkeuksellisesti. Kiellosta saataisiin päättää vain, jos savun kulkeutumista ei voida

rakenteiden korjaamisella tai muuttamisella kohtuudella ehkäistä ja huoneiston haltijalle on ennen kieltä varattu mahdollisuus ehkäistä savun kulkeutuminen omilla toimenpiteillään. Kielto ei koskisi sähkötupakkaa. Tupakkalain 86 §:ään ehdotettu tarkastusoikeutta koskeva sääntely ei myöskään 86 §:n 2 momentin perusteella mahdollista tarkastusten tekemistä kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin tupakkalain 79 §:ssä tarkoitetun kiellon noudattamisen valvomiseksi.

Toisaalta huomauttaa voidaan siitä, että kynnys kiellon määräämiseen on verraten alhainen. Kysymys ei ole erityisesti alaikäisten lasten suojaamiseksi säädettävästä kiellosta, mihin perustuslakivaliokunta on toisinaan kiinnittänyt vastaavissa tilanteissa huomiota. Myöskään mitään selvää terveyshaitan olemassaoloa ei edellytetä, vaan ilmeisesti varsin vähäinenkin tupakansavun kulkeutuminen huoneistoon voi synnyttää perusteen kiellon määräämiselle. Koska kysymys on varsin syvälle käyvästä puuttumisesta asuinhuoneiston haltijan itsemääräämisoikeuteen ja yksityiselämän suojaan, pitäisin valtiosääntöoikeudelliselta kannalta nyt ehdotettua perustellumpana, että kieltä rajattaisiin koskemaan esimerkiksi tilanteita, joissa tupakan savua kulkeutuu tiloihin, joissa asuu alle 18-vuotiaita. Kiellon kohteena olevan asunnon haltijan perusoikeuksiin liittyvistä syistä johtuen pidän myös perusteltuna, että 79 §:n 3 momentin säännöstä tupakointikiellon peruuttamisesta täydennetään säännöksellä siitä, että asuinyhteisön on haettava tupakointikiellon peruuttamista, jos kiellolle ei muuttuneiden olosuhteiden vuoksi ole enää perusteita.

Mainonta- ja markkinointikiellot

Tupakkatuotteita koskevasta mainonta- ja vähittäismyyntikielloista ehdottaan säädettäväksi 9 luvussa. Ehdotetut mainonta- ja markkinointikiellot vastaavat suurelta osin voimassa olevaa ja perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella säädettyä lainsäädäntöä. (Ks. PeVL 21/2010 vp, PeVL 5/2009 vp, PeVL 17/2011 vp). Joissakin kohdin esitys kuitenkin merkitsee nykyisten kieltojen laajennuksia.

Perustuslakivaliokunta on käytännössään vakiintuneesti katsonut, että perustuslain 12 §:ssä taattu sananvapauden suoja kattaa lähtökohtaisesti myös mainonnan ja markkinoinnin. Niihin voidaan kuitenkin kohdistaa pidemmälle meneviä rajoituksia kuin sananvapauden sisällöllisellä ydinalueella olisi mahdollista. Toisaalta myös mainontaa ja markkinointia koskevan sääntelyn tulee täyttää perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset (ks. PeVL 3/2010 vp, s. 2/I sekä PeVL 54/2006 vp, s. 2/I ja siinä mainitut valiokunnan lausunnot). Valiokunnan kantaa voidaankin tulkita niin, että mainontaan ja markkinointiin voidaan kohdistaa tavallista pidemmälle meneviä rajoituksia ilman että asia muodostuu vielä oikeasuhtaisuusvaatimuksen kannalta ongelmalliseksi. Merkitystä tässä suhteessa on myös sillä, että Perustuslakivaliokunta on antanut aiemmassa käytännössään suuren painon tupakkatuotteiden mainonnan ja markkinoinnin rajoitusten ja kieltojen taustalla olevalle pyrki-

mykselle edistää perustuslain 19 §:n 3 momentin mukaisesti väestön terveyttä. (PeVL 17/2011 vp)

Tupakkalakiehdotuksen 68 §:n markkinointikieltoa koskeva yleissäännös näyttäisi merkittävän soveltamisalaltaan varsin laajaa ja sisällöltään ensinäkemältä epäselvää markkinointikieltoa. Säännöksen mukaan Tupakkatuotetta, tupakan vastiketta, tupakointivälinettä, tupakkajäljitelmaa, sähkösavuketta tai nikotiinainestettä ei saa markkinoida.

Toisin kuin voimassa olevan tupakkalain 8 §:n 1 momentissa, ehdotetussa säännöksessä ei näin ollen enää eriteltäisi mainontaa, epäsuoraa mainontaa, tupakkasponsorointia ja muuta myyminen edistämistoimintaa. Sen sijaan kiellon todetaan koskevan yleisesti markkinointia. Ottaen huomioon, että säännös saa tältä osin täsmällisemmän sisällön tupakkalain 2 §:n 35 kohdan määritelmäsäännöksestä, ei ehdotus muodostu valtiosääntöoikeudellisesti ongelmalliseksi.

Tupakkalakiehdotuksen 71 §:n perusteella tupakkatuotteita ja niiden tavaramerkkejä koskeva esilläpitokielto laajenisi uusiin tuotteisiin. Voimassa olevan tupakkalain 8 a §:ssä säädetty esilläpitokielto kattaa vain tupakkatuotteet ja niiden tavaramerkit. Niitä ei saa pitää esillä tupakan, tupakkatuotteiden, tupakan vastikkeiden, tupakkajäljitelmien eikä tupakointivälineiden vähittäismyynnissä. Esityksessä ehdotetaan, että esilläpitokielto laajennettaisiin koskemaan myös tupakan vastikkeita, sähkösavukkeita ja nikotiinainesteitä ja niiden tavaramerkkejä.

Perustuslakivaliokunta on aiemmassa tupakkatuotteiden esilläpitokieltoa koskevassa lausunnossaan kiinnittänyt huomiota paitsi edellä viitattuun perustuslain 12 §:n tulkintaa koskevaan vakiintuneeseen käytäntöön ja pitänyt sinällään tupakkatuotteiden tavaramerkkiä koskevaa esilläpitokieltoa vielä perustuslain kannalta sallittuna sananvapauden rajoituksena. Samalla valiokunta kuitenkin huomautti, että tupakkatuotteiden tavaramerkkien esilläpitokielto alkoi jo lähestyä suhteellisuusperiaatteen rajoja. (HE 17/2011 vp, s. 2/II)

Käsitykseni mukaan nyt ehdotettu esilläpitokiellon laajennus ei laajenna kiellon oikeudellista laajuutta merkittävästi siitä, mitä perustuslakivaliokunta aiemmin jo piti perustuslain mukaisena sananvapauden rajoituksena. Kyse on nähdäkseni luonteeltaan hyvin samantyyppisestä rajoituksesta, joka nyt vain ulotetaan kattamaan sellaisia tupakkatuotteita, joita tupakkalain markkinointirajoitukset muutoinkin koskevat. Rajoitus ei tällaisenaan vielä ylitä suhteellisuusperiaatteen rajoja eikä vaikuta lakiehdotuksen käsittelyjärjestykseen.

Turussa 16.3.2016

Juha Lavapuro
professori